

ХУЛОСАИ
ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.KOA-012 НАЗДИ ДОНИШГОҶИ
ДАВЛАТИИ ТИҶОРАТИ ТОҶИКИСТОН АЗ РӯИ ДИССЕРТАТСИЯ
БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ НОМЗАДИ ИЛМ

Парвандаи аттестатсионии № 18

Қарори Шурои диссертатсионӣ аз 13.01.2024, № 18.2

Барои сазовор донистани Шарифова Дилором Мустафоқуловна, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ.

Диссертатсияи “Такмили низоми танзими давлатии хизматрасонии маишӣ ба аҳоли (дар мисоли вилояти Хатлон)” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01-Савдо, хизматрасонии тижоратӣ ва маишӣ) ба ҳимоя 10 ноябри соли 2023, суратмаҷлиси № 18.1 аз тарафи шурои диссертатсионии 6D.KOA-012 назди Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон (734061, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи Дехотӣ, 1/2.), ки дар асоси фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 10 июли соли 2023, № 12/шд таъсис ёфтааст, қабул карда шуд.

Шарифова Дилором Мустафоқуловна, 10 марти соли 1988 таваллуд шудааст, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Соли 2010 Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси баҳисобгирии бухгалтерӣ ва аудит дар тижорат хатм намудааст.

Аз соли 2016 то соли 2021 ҳамчун муаллими калони кафедраи иқтисодиёт ва сайёҳӣ фаъолият менамуд.

Аз моҳи августи соли 2022 дар кафедраи иқтисодиёти Донишкадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб ҳамчун муаллими калони кафедра фаъолият менамояд.

Аз соли 2018 то соли 2023 унвонҷӯи кафедраи иқтисодиёти Донишкадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасонии тижоратӣ ва маишӣ) мебошад.

Мавзӯи диссертатсияи Шарифова Дилором Мустафоқуловна дар ҷаласаи Шурои олимони донишкада аз 29 сентябри соли 2018, суратҷаласаи №2 тасдиқ гардидааст.

Соли 2010 Донишгоҳи давлатии тижорати Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси баҳисобгирии бухгалтерӣ ва аудит дар тижорат хатм намудааст.

Аз соли 2016 то соли 2020 дар вазифаҳои ассистенти кафедраи иқтисодиёт ва сайёҳӣ, нозири шӯбаи таълим ва идораи сифати таҳсилот, муовини декан оид ба тарбияи факултети иқтисодиёти ва технологияҳои иттилоотӣ, муаллими калони кафедраи иқтисодиёт ва сайёҳӣ ҷонишини мудири кафедраи иқтисодиёт ва сайёҳӣ фаъолият намудааст.

Аз моҳи августи соли 2022 дар кафедраи иқтисодиёти Донишкадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб ҳамчун муаллими калони кафедра фаъолият менамояд.

Аз соли 2018 то соли 2023 унвонҷӯи кафедраи иқтисодиёти Донишкадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасонии тичоратӣ ва маишӣ) мебошад.

Диссертатсия дар кафедраи иқтисодиёти Донишкадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб иҷро шудааст.

Роҳбари илмӣ: Раҷабов Раҷаб Кӯчакович – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

1. Ҷумъаев Баҳовиддин Маҳмадназарович, д.и.и., дотсент, мудирӣ кафедраи муносибатҳои байналмилалӣ Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон;

2. Аҳмадов Раҳимҷон Раҷабович, н.и.и., дотсенти кафедраи идоракунии давлатӣ ва маҳаллии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон

Хулосаи мусбати додашудаи муассиса дар ҷаласаи ҷаласаи кафедраи иқтисодиёти корхонаҳо ва соҳибкорӣ Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз 07 декабри соли 2023, протоколи № 5 баррасӣ гардида, аз тарафи раиси ҷаласа, мудирӣ кафедраи иқтисодиёти корхонаҳо ва соҳибкорӣ Нуриддинов С.З., эксперт - н.и.и., дотсент Нурализода А.Н., ва котиби ҷаласа муаллими калон, кафедраи иқтисодиёти корхонаҳо ва соҳибкорӣ Нурублоева М.М. имзо шуда, аз тарафи ректори Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Донишгоҳи технологии Тоҷикистон, н.и.и., дотсент Абдуалимзода Ҳ.А. санаи 12.12.2023 тасдиқ шудааст.

Дар хулоса қайд гардидааст, ки диссертатсия дар мавзӯи “Таъмини кадрӣ рушди савдои чакана дар шароити иқтисоди бозорӣ” барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01-Савдо, хизматрасонии тичоратӣ ва маишӣ) таҳқиқоти илмӣ-тахассусии баитмомрасида буда, ба талаботи муқарраргардидаи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, № 267 тасдиқ гардидааст, ҷавобгӯ мебошад, дорои аҳамияти баланди назариявӣ амалӣ, навгониҳои илмӣ буда, дар сатҳи баланди илмӣ методологӣ омода гардидааст, масъалаи муҳими илмӣ ҳалли худро ёфтааст ва муаллифи он Шарифова Дилором Мустафоқуловна сазовори дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси зикршуда мебошад.

Интиҳоби муқарризони расмӣ бо мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи таҳқиқот вобаста ба соҳаи иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ, мавҷудияти интишорот дар соҳаи мазкур ва қобилияти баҳодихӣ ба аҳамияти

илмию назариявии диссертатсия, ҳамчунин бо ризоияти шахсӣ барои пешниҳоди тақризи асоснок шудааст.

Интихоби муассисаи пешбар бо он асоснок карда шудааст, ки Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон дар самти илми дахлдор шинохташуда буда, қодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

Довталаби дараҷаи илмӣ 12 интишори илмӣ, аз ҷумла оид ба мавзӯи диссертатсия 12 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 5 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои тақризшаванда чопшуда дорад.

Ба диссертатсия ва автореферат тақризи зерин ворид шуданд:

1. Расулов С. – номзоди илмҳои иқтисод ходими пешбари илмии Шуъбаи моделсозии риёзии протсессҳои динамикии МРИИваТН АМИТ. бо чунин эродҳо: 1) Новобаста ба бартариятҳои автореферат дорои камбудии мебошад. Дар автореферат на ҳамаи афзалиятҳои таҷрибаи ҷаҳонии хизматрасонии маишӣ ва низомии танзими он дида баромада нашудааст; 2) Инчунин баъзе аз самтҳои тақмили низомии танзими давлатӣ ҳангоми расонидани хизматрасонии маишӣ ба аҳолии вилояти Хатлон ба пуррагӣ дар автореферат шарҳ дода шудааст.

2. Ашурзода А.Н. – номзоди илмҳои иқтисодӣ, дотсент, декани факултаи иқтисоди соҳаҳо ва идораи ДТТ ба номи академик М.С. Осимӣ бо чунин эродҳо: 1) Дар рисола дар сатҳи зарурӣ хусусиятҳои ва масоили низомии танзими хизматрасонии маишӣ аҳолии дида баромада шудааст. Мутаасифона раванди тақмили низомии танзими хизматрасонии маишӣ ба аҳолии дар автореферат шарҳ дода шудааст; 2) Инчунин дар автореферат на ҳамаи ҷабҳаҳои механизми дастгирии давлатӣ ва хизматрасонии маишӣ ба аҳолии вилояти Хатлон дида баромада шудааст.

3. Сафаров А.А. – номзоди илмҳои иқтисод дотсент мудири кафедраи назарияи иқтисодии ДДК ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ бо чунин эродҳо: 1) Бояд қайд намоем, ки новобаста ба бартариятҳои автореферат дорои норасоии низ мебошад. Аз ҷумла дар он на ҳамаи фишангҳои механизми дастгирии давлатии бахши хусусӣ дар соҳаи хизматрасонии маишӣ ба аҳолии мавриди таҳқиқ ва натиҷагирӣ қарор дода шудааст; 2) Инчунин бартарияти шаклҳои муосири созмон додани корхонаҳои хизматрасонии маишӣ ба аҳолии деҳот муайян карда нашудааст.

4. Шералиев А.А. – номзоди илмҳои иқтисодӣ, ходими пешбари илмии шуъбаи таҳқиқотҳои инфрасохтори Институти иқтисодиёт ва демографияи АМИТ бо чунин эродҳо: 1) Мутаасифона дар автореферат норасоии низ ҷой доранд. Пеш аз ҳама ҳангоми баррасии хусусиятҳои хизматрасонии маишӣ ба аҳолии масъалаҳои аз ҷиҳати молиявӣ таъмини пардохтпазирии аҳолии дида баромада нашудааст; 2) Аз тарафи дигар механизми аниқи дастгирии соҳибқори хурду миёна дар соҳаи хизматрасонии маишӣ ба аҳолии вилояти Хатлон дар автореферат оварда нашудааст.

5. Норматова Ш.М. – номзоди илмҳои иқтисод, дотсент, муовини ректор оид ба тарбияи ДДХБ ва СТ бо чунин эродҳо: 1) Гарчанде дар сатҳи зарурӣ дар

автореферат масоили низоми танзими давлатии хизматрасониҳои маишӣ ба аҳоли дида баромада шуда бошад ҳам, вале мавқеи ҳукумати иҷроияи маҳаллӣ ҳангоми амалӣ шудани он пурра баррасӣ нагардидааст; 2) Дар автореферати диссертатсия натиҷаҳои назарсанчишҳо доир ба хизматрасониҳои маишӣ дар минтақаҳои вилояти Хатлон мавриди пешниҳоди пурра нагардида, истифодаи намудҳои муосири хизматрасонии маишӣ шарҳ дода нашудааст.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи довтолаби дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

- масъалаҳои назариявӣ ва методии рушди хизматрасонии маишӣ дар шароити иқтисоди бозорӣ аниқ карда шуда, таъсири он ба баланд бардоштани сифати хизматрасонии маишӣ ба аҳоли муайян гардидааст;

- хусусиятҳо ва масоили низоми танзими давлатии хизматрасонии маишӣ ба аҳоли, инчунин омилҳо таъсиррасон муқаррар гардида, таҳияи концепсияи минтақавии низоми танзими давлатии хизматрасонии маишӣ ба аҳоли ба сомон расонида шудааст;

- самтҳои афзалиятноки такмили низоми танзими давлатӣ ҳангоми расонидани хизматрасонии маишӣ ба аҳоли ва татбиқи технологияҳои рақамӣ асоснок ва пешниҳод шудаанд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқоти мазкур бо он асоснок карда мешавад, ки дар он:

– асосҳои илмию назариявии соҳаи хизматрасонии маишӣ дар шароити рушди муносибатҳои бозорӣ баррасӣ шудаанд;

– вобаста ба предмети таҳқиқот усулҳои коркарди омории маълумот, таҳлили коррелятсионӣ регрессионӣ, таҳлили маҷмӯавӣ ва низомӣ, усули муқоисакунӣ, шаклҳои графикӣ ва ҷадвалии гузаронидани таҳлил истифода шудаанд;

– таҳлили вазъ ва рушди иқтисодиёту соҳаи хизматрасонӣ ва хизматрасонии пулакию маишӣ ба аҳолии мамлакат ва вилояти Хатлон гузаронида шудааст;

– таҳияи концепсияи минтақавии низоми танзими давлатии хизматрасонии маишӣ ба аҳоли, дастгирии давлатӣ ва истифодаи механизми шарикӣ давлатию бахши хусусӣ ва танзими хизматрасонии маишӣ, аз ҷумла дорои аҳамияти иҷтимоӣ ба аҳоли сурат гирифтааст;

– самтҳои такмили низоми танзими давлатӣ ҳангоми расонидани хизматрасонии маишӣ ба аҳолии вилояти Хатлон пешниҳод шудааст.

Аҳамияти амалии натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ ба дастовардаи унвонҷӯ чунин тасдиқ мегардад:

- муқаррароти асосӣ ва натиҷаҳои таҳқиқот дар Раёсати рушди иқтисод ва сарои шаҳри Кӯлоб ва дар раванди таълими Донишкадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб татбиқ гардидаанд;

- самтҳои асосии илман асоснокгардидаи таҳқиқ метавонанд барои ба таври дақиқ ва объективӣ арзёбӣ намудани ҳолати рушди субъектҳои соҳаи хизматрасонии маишӣ дар шароити иқтисодиёти бозорӣ бо дарназардошти

таъсири бисёрҷонибаи омилҳои сершумори муҳити дохилӣ ва берунӣ дар шароити муосир истифода шаванд.

Арзёбии саҳеҳии натиҷаҳои таҳқиқот ошкор менамояд, ки:

- назария дар ақидаҳои концептуалии назарияи иқтисодӣ, ҳамчунин соҳаи хизматрасонӣ ва идоракунии хизматрасонии маишӣ ба аҳоли асос ёфтааст;

- ғояи таҳқиқот аз таҳлили дастурҳо, баромадҳо ва паёмҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумоти Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Хатлон, маводи оморӣ ва таҳлили вазорату идораҳои дахлдор, маводи конференсияҳо ва дигар маводи таҳлилий ва таҳқиқотӣ сарчашма мегиранд.

Саҳми шахсии унвонҷӯ дар он зоҳир мегардад, ки:

- татбиқи хулоса ва тавсияҳои асоснокшудаи диссертатсия ба дар шароити иқтисодиёти бозорӣ мусоидат мекунад; тақмили низоми танзими давлатии хизматрасонии маишӣ ба аҳоли; хулоса ва пешниҳодоти муаллифи диссертатсия дар раванди таълими Донишкадаи технология ва менечменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб ҳангоми тартиб додани барнома ва дастурҳои таълимӣ аз рӯи фанҳои соҳавии иқтисодӣ – «Менечмент», «Иқтисодиёт ва ташкили соҳаи хизматрасонӣ», «Макроиқтисод», «Молия», «Иқтисод ва ташкили соҳибкорӣ» ва ғайра татбиқ шудаанд;

- муқаррароти асосии диссертатсия дар 12 қисми илмӣ, аз он ҷумла 5 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр гардидаанд;

- натиҷаҳои асосии таҳқиқоти гузаронидашуда дар конференсияҳои илмӣ амалии байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ тӯли солҳои 2015-2023 баргузор гардидаанд, аз тарафи муаллиф маъруза гардидаанд.

Дар маҷлиси Шурои диссертатсионӣ аз 13 январӣ соли 2024 қарори сазовор доништан Шарифова Дилором Мустафоқуловна бо дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар маҷлиси Шурои диссертатсионӣ аз 15 нафар аъзои шӯро 12 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм оид ба ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда 4 нафар. Овоз доданд: тарафдор – 11 нафар, муқобил – 1 нафар, бюллетени безътибор – нест.

Раиси шурои диссертатсионӣ

д.и.и., дотсент

Шаропов Ф.Р.

Котиби илмӣ шурои

диссертатсионӣ, д.и.и., дотсент

Толибов Қ.Қ.

Санаи барасмиятдароии хулоса 15.01.2024